

FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

MAGISTRAT
DR. CAROLINE FARRUGIA FREND
*B.A. (Legal and Humanistic Studies), LL.D.,
M.Juris (International Law), Dip. Trib. Eccl. Melit.*

Il-Pulizija
Spettur Stacy Attard
vs
Lawrence Caruana

Distrett Rabat

Illum 27 ta' Jannar, 2020

Il-Qorti,

Rat lil Lawrence Caruana, detentur tal-karta tal-identita' numru 374478(M):

Akkuzat talli nhar is-27 ta' Ottubru, 2018 għall-habta tat-08:15am gewwa Misrah il-Parrocca, ir-Rabat, Malta:

1. Kiser il-bon ordni u l-paci pubblika b'ghajjat, storbju jew glied
2. U aktar talli nsulenta, ingurja jew hedded bi kliem jew b'mod iehor lil Anthony Cassar.

Il-Qorti giet mitluba wkoll sabiex f'kaz ta' htija tapplika Artikolu 383 u Artikolu 412C tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta għall-harsien ta' Anthony Cassar.

Rat l-atti tal-kawza u d-dokumenti esebiti u cioe' affidavit ta' PS 163 Robert Azzopardi u l-verbal u x-xhieda ta' Sr Loreta Galea, Sr Rosanna Gauci u Cettina Attard mehudin minn Dr Mattia Felice mmarkati bhala Dok MF2.

Semghet ix-xhieda tal-Prosekuzzjoni u cioe' lil Dr Mattia Felice, Father Martin Borg, Jonathan Farrugia u Father Anthony Cassar.

Semghet ix-xhieda tad-Difiza u cioe' lil Lawrence Caruana.

PS 163 Robert Azzopardi, fl-affidavit jghid li nhar is-27 ta' Ottubru 2018 kien mar Lawrence Caruana jirraporta gewwa l-Għassaq tar-Rabat li huwa kien mar għal funeral fil-Knisja ta' San Pawl ir-Rabat meta kien mar fuqu l-Arcipriet ta' Bormla certu Fr Anthony Cassar li beda jghajjur giddieb minhabba li kien mar jirraportah lill-Isqof. PS 163 kompla jghid li fil-11 ta' Novembru 2018 kien kellem lil Fr Anthony

Cassar fejn dan stqarr li dakinhā Caruana beda jevitah u kien mar fuqu isaqsih x'mar jigdeb fuqu mal-lsqof, fejn dan beda jghajjru giddieb u Fr Cassar kien wiegbu li giddieb huwa hu.

Sr Loreta Galea, fix-xhieda tagħha tħid li nhar is-27 ta' Ottubru 2018, fuq iz-zuntier tal-Knisja ta' San Pawl ir-Rabat, kien inqala argument bil-kliem bejn I-Arcipriet Fr Anthony Cassar u Lawrence Caruana fejn dawn ghajjru lil xulxin u kien intqal kliem bhal "giddieb". Sr Galea tħid ukoll li huma u Lawrence kienu fuq iz-zuntier qabel gie I-Arcipriet u li I-Arcipriet kien qalilhom sabiex jibqghu hemm bhala xhieda.

Sr Rosanna Gauci, fix-xhieda tagħha tħid li kienu fejn il-Knisja ta' San Pawl u I-Arcipriet Fr Anthony Cassar sejjah lil Lawrence Caruana biex ikelmu u qallu biex meta jħid xi haga lill-Arcisqof jħid il-verita'. Hija ziedet tħid ukoll li I-kelma "giddieb" qalha I-Arcipriet. Hija kompliet tħid li Lawrence kien wiegbu lura imma tafx x'kien qallu ghaliex huma kienu rtiraw lura. Meta mistoqsja hija nnegat li I-Arcipriet kien qalilhom sabiex jibqghu fil-post bhala xhieda.

Cettina Attard, fix-xhieda tagħha tħid li kienu ffit 'il bogħod mill-Knisja ta' San Pawl tar-Rabat, meta gie I-Arcipriet u qal lil Lawrence "prosit għalik Lawrence, int giddieb". Hija tħid li ma tafx dan kif irreagixxa jew x'qal.

Dr Mattia Felice, jħid li huwa kien iffissa seduta sabiex jisma' x-xieħda ta' diversi xhieda gewwa I-kunvent tal-Ursolini f'Bormla. Huwa kien hejja rapport u gie prezentat u mmarkat bhala dok MF 2.

Father Martin Borg, jħid li nhar is-27 t'Ottubru kien mar flimkien ma' I-Arcipriet Anthony Cassar u s-Sagristan gewwa r-Rabat sabiex jattendu għal quddiesa tal-funeral ta' omm I-Arcipriet tar-Rabat. Huwa zied jħid li meta kienu dehlien mal-genb tal-Knisja ta' San Pawl gewwa r-Rabat, kien hemm I-imputat Lawrence Caruana u fl-istess hin I-imputat Anthony Cassar ghajjat lil Lawrence Caruana. Huwa sema' lill-imputat Anthony Cassar jħid lil Lawrence Caruana ghala mar jigdeb fuqhu mal-Arcisqof u f'ebda hin ma kien hemm ghajjat bejniethom imma kien diskors normali. Minn naħha tal-imputat Lawrence Caruana rrisondeih li kien hu giddieb.

Jonathan Farrugia, jħid li huwa flimkien mal-imputat Anthony Cassar u Patri Martin Borg kien marru gewwa I-Knisja ta' San Pawl fir-Rabat. F'hin minnhom I-imputat Anthony Cassar mar fuq I-imputat I-iehor u qallu ghalfejn kien gideb mal-Arcisqof. Huwa sema' lill-imputat Lawrence Caruana jwiegeb lil Anthony Cassar li kien hu I-giddieb u beda jirrabja.

Father Anthony Cassar, jħid li fis-27 t'Ottubru 2018 kien flimkien ma' Patri Martin Borg u Jonathan Farrugia minhabba koncelebrazzjoni ta' funeral ta' omm I-Arcipriet tar-Rabat. Waqt li kienu dehlien mill-bieb tal-genb, lemah lill-imputat Lawrence Caruana jitkellem ma' zewg sorrijiet rah li kien se jitlaq u ghajjal lu li ried ikellmu. L-imputat Anthony Cassar staqsieh ghala kien gideb fuqhu mal-Arcisqof u ffit wara I-imputat Lawrence Caruana irrispondieħ li kien giddieb hu u beda jħajjat fejn wiegbu li kien giddieb hu. Wara ffit I-imputat Cassar dahal gewwa s-Sagristija u d-diskors waqaf hemm.

Lawrence Caruana, jħid li fis-27 t'Ottubru 2018 kien fuq iz-zuntier tal-knisja u kif leħha lill-imputat Cassar riesaq lejh prova jevitah. L-imputat Anthony Cassar gie fuqhu u qallu ghalfejn kien gideb fuqhu mal-Arcisqof ghax kien irrapurtah fuq xi haga. Huwa hassu intimidat minn dak li qallu u għalhekk mar jagħmel rapport mal-Pulizija. Huwa qal li kien ma kienx qiegħed jħid il-verita u mhux li uza diskors li kien giddieb. Illi skont id-diskors li qal I-imputat Cassar li mhux qallu jekk kienx gideb mal-Arcisqof fuqhu izda li kien I-akbar giddieb gewwa Bormla. Huwa qal li dak il-hin kien hemm I-ħajjat u mhux kif qalu x-xhieda I-ohra li d-diskors kien wieħed normali. Huwa semma li I-imputa Cassar gie fuqhu biex jipprovokah u reagixxa għal dak li qallu imma ma kienx hu li provokah.

Semghet it-trattazzjoni.

Ikkunsidrat:

Il-fatti ta' dan il-kaz jirrigwarda kummenti li ntqalu bejn Anthony Cassar u Lawrence Caruana. Illi jidher li Lawrence Caruana kien ghamel rapport kontra l-partie civile Anthony Cassar, li huwa Arcipriest, mal-Arcisqof. Minn naha tal-partie civile hass li l-imputat kien gideb fuqhu mal-Arcisqof. Illi kif il-partie civile ra fuq iz-zuntier tal-Knisja ta' San Pawl gewwa r-Rabat lill-imputat Caruana mar fuqhu u qallu ghala kien gideb fuqhu mal-Arcisqof. Ghalkemm l-imputat Caruana prova jevitah xorta lahou u qallu dan id-diskors. Illi ghalkemm kien hemm diversi xhieda fuq il-post kien hemm divergenzi ta' dak li qalu li semghu meta kien fuq il-post. Illi jidher li kemml Patri Martin Borg u Jonathan Farrugia qalu li ma kienx hemm ghajjat imma Anthony Cassar staqsa ghalfejn l-imputat Caruana kien gideb fuqhu. Il-kelma giddieb instemghet minn għand l-imputat Caruana. Xhieda ohrajin bhal Cettina Attard tghid li kien l-Arcipriest Cassar li ghajjar lil l-imputat Caruana giddieb. Ghalkemm xhud iehor Suor Rosanna Gauci tghid li semghet il-kelma giddieb izda ma semmiet xejn aktar fuq id-diskors li ntqal. Min-naha l-ohra Suor Loreta Galea qalet li l-Arcipriest Cassar mar fuq l-imputat Caruana u qallu x'mar jghid mal-Arcisqof. Kien fil-fatt it-tnejn li huma li bdew jitghajjru u uzaw kliem bhal giddieb. Illi min-naha tal-imputat Lawrence Caruana cahad li b'xi mod ghajru giddieb izda huwa rreagixxa għal dak li hass bhala intimidazzjoni minn naħha ta' Anthony Cassar. Waqt li l-partie civile kien ammetta li wiegeb lura lil Lawrence Caruana li kien giddieb.

Ikkunsidrat:

Illi mid-diversi xhieda li nstemghu minn din il-Qorti hemm fatt li huwa cert u cioe' li l-kliem giddieb instema u ntqal bejn il-partijiet. Ghalkemm l-imputat jinnega li qal dan id-diskors fil-konfront ta' xulxin. Illi pero mid-diversi xhieda hemm minnhom li qalu li semghu lill-imputat Caruana jghid u juza l-kliem giddieb filwaqt ohrajin jghidu li kien z-zewg persuni involuti li qalu dan id-diskors. Illi għandu jingħad li huwa ta' ghajb għal dak li gara fuq iz-zuntier tal-Knisja meta nies li huma Religjuzi spicċaw jinfexxu jitghajjru u dan qabel ma dahlu jikkoncelebraw f-quddiesa ta' funeral ta' omm Arcipriest iehor. Illi bla dubju ta' xejn minn dak li qalu d-diversi xhieda il-Qorti temmen li kien z-zewg imputati li uzaw il-kliem giddieb li gew indirizzati lil xulxin.

Illi jibqa' għalhekk jekk kienx ghajjat ukoll bejn il-partijiet fil-mument li kien qiegħdin hdejn xulxin. Illi jidher li hawn hemm divergenza bejn ix-xhieda li kien hemm prezenti. Illi z-zewg xhieda li kien mal-partie civile qalu li d-diskors kien normali u ma kienx hemm ghajjat izda fl-istess waqt Patri Martin Borg qal li huwa beda jiddejjaq u resaq 'i hemm fil-mument li kien għaddej dan id-diskors. Anki l-istess suor Rossana Gauci qalet li resqu l-hemm meta kien għaddej id-diskors ta' bejn il-partijiet sabiex ma jkunux parti minn dak li kien qiegħed jiġi.

Ikkunsidrat

L-ewwel imputazzjoni

Illi l-ewwel imputazzjoni hija dwar il-ksur tal-paci pubbliku b'ghajjat u storbju skont l-artikolu 338 (dd) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta. Illi jingħad li din il-kontravvenzjoni fis-sentenza fl-ismijiet il-Pulizija vs Joseph Spiteri, deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) ippreseduta mill-Imħallef Vincent Degaetano nhar l-24.5.1996:

"Ir-reat ikkонтemplat fl-artikolu 338(dd) tal-Kodici Kriminali u cjoe', r-reat ta' ksur volontarju tal-bon ordni jew il-kwiet tal-pubbliku javvera ruhu meta jkun hemm dak li fil-common law Ingliza jissejjah "a breach of the peace". Din il-kontravvenzjoni tissussisti meta jkun hemm ghemil volontarju li minnu nnifsu jew minhabba cirkostanzi li fihom dak l-ghemil isehh inissel imqar minimu ta' nkwiż jew thassib f'mohħ persuna (li ma tkunx l-akkuzat jew imputat) dwar l-inkolumnita' fizika ta' persuna jew dwar l-inkolumnita' ta' propjeta', kemm b'rizzultat dirett ta' dak l-ghemil jew minhabba l-possibilita' ta' reazzjoni għal dak l-ghemil.

Ghal dak li hu inkonvenjent ikkagunat minn hsejjes u storbju, il-ligi tagħna tiprovdit disposizzjonijiet ohra bhal, per ezempju, l-artikolu 338 (m)."

Fl-Appell Kriminali "Il-Pulizija vs. Paul Busuttil" [23.6.1994] imbagħad gie ritenut li din l-ekwiparazzjoni ta' dan ir-reat mal-kuncett Ingliz ta' "breach of the peace" tirrisali għal zmien Sir Adriano Dingli li proprio f' kawza deciza minnu fl-10 ta' Gunju, 1890, fl-ismijiet "Ispettore Raffaele Calleja v. Paolo Bugeja et." kien qal hekk :-

"Che il buon ordine e la tranquillità pubblica sta nella sicurezza , o nella opinione ferma della sicurezza sociale , -- nel rispetto dei diritti e dei doveri sia degli individui in faccia all' autorità pubblica , sia degli individui stessi fra loro , e ogni atto che toglie o diminuisce la opinione della sicurezza pubblica , o della sicurezza individuale , e' violazione dell' ordine pubblico , independentemente dalla perpetrazione di altro reato."

(Kollez. Vol. XVII, p.47, 475).

Fl-istess sentenza ta' Paul Busuttil gew citati b'approvazzjoni McCall Smith u Sheldon li, fil-ktieb tagħhom "Scots Criminal Law" (Edin. Butterworths, 1992) , jghidu :-

"The essence of the offence is the causing of alarm in the minds of the lieges. This alarm has been variously defined by the Courts. In Ferguson v. Carnochan (1889) it was said not necessarily to be "alarm in the sense of personal fear, but alarm lest if what is going on is allowed to continue it will lead to the breaking of the social peace". Alarm may now be too strong a term: in Macmillan v. Normand (1989) the offence was committed when abusive language caused "concern" on the part of policemen at whom it was directed." (p.192) .

u dik il-Qorti ziedet tghid li :-

"Naturalment huwa kwazi impossibbli li wieħed jiddeċiedi aprioristikament x' jammonta jew x' ma jammontax f' kull kaz għar-reat ta' ksur volontarju tal-buon ordni u l-kwiet tal-pubbliku. Kif jghid awtur iehor Skocciz , Gerald H. Gordon , fit-test awtorevoli tieghu "The Criminal Law of Scotland" (Edinburgh, 1978):

"Whether or not any particular acts amount to such a disturbance is a question of fact depending on the circumstances of each case , and strictly speaking probably no case on breach of the peace can be regarded as an authority of general application." (p.985,para.41-01).

U aktar 'i quddiem l-istess awtur jghid :-

"...although it has been held not to be a breach of the peace merely to annoy someone such annoyance could amount to a criminal breach of the peace if the circumstances were such that it was calculated to lead actual disturbance ." (p.986, para. 41-04).

Illi mix-xhieda mghotija ta' Fr Martin Borg qal li d-diskors kien normali u ma kienx hemm storbju. Waqt li Jonathan Farrugia semma biss li l-imputat kien irrabbat izda ma qalx li kien hemm xi storbju. Anki x-xhieda l-ohra hadd minnhom ma' semma li kien hemm xi storbju ta' ghajjat bejn il-partijiet. Ghalkemm il-partijiet kien fuq z-zuntier tal-Knisja u cioe' f'post pubbliku u ghalkemm jirrizulta li l-partijiet bdew jillatikaw ma jirrizultax li l-imputat kiser il-paci pubblika u l-bon ordni, għalhekk mhux qed jinstab hati ta' din l-imputazzjoni fil-konfront tieghu.

It-tieni imputazzjoni

Illi dwar it-tieni imputazzjoni u cioe' li l-imputat Lawrence Caruana insulenta, hedded jew ingurja bi kliem jew b'mod iehor, mix-xhieda mghotija minn Fr Martin Borg u Jonathan Farrugia li kien flimkien mal-partie civile Anthony Cassar, hareg li l-imputat beda jghid li Anthony Cassar kien hu l-giddieb. Illi skont il-

verzjoni ta' dawn it-tnejn ma kienx hemm kliem iehor uzat u d-diskors kien wiehed normali. Ghalkemm Jonathan Farrugia jghid li l-imputat beda jirrabja u jghajjar lil *parte civile* giddieb. Meta xehed il-*parte civile* huwa qal li kull ma' ghamel kien li mar fuq Lawrence Caruana ghax ried biss ikellmu minhabba skont hu kien gideb fuqhu mal-Arcisqof. Minn naha tal-imputat Lawrence Caruana meta xehed innega li kien ghajjar lill-*parte civile* giddieb u kien Anthony Cassar li gie jghajjat. Huwa kien qallu li mhux qieghed jghid il-verita'. Minn naha l-ohra xehdu sorijiet li kienu prezenti u specjalment dak li qalet suor Loreta Galea li kienu t-tnejn li ghajjru lill-xulxin giddieb. Ghalkemm suor Rosanna Gauci qalet li l-kelma giddieb qalha l-*parte civile*. Ghalkemm l-imputat Lawrence Caruana irrispondieh ma tafx ezatt x'qal. L-istess Cettina Attard ikkonfermat li kien l-istess *parte civile* li ghajjar lill-imputat giddieb izda ma kenis taf jekk fil-fatt kienx irrisponda lura lil Anthony Cassar. Illi bla dubju ta' xejn il-kelma giddieb intuzat mill-*parte civile* fil-konfront tal-imputat Lawrence Caruana. Illi pero mix-xhieda mghotija kienet biss suor Loreta Galea li semghet ukoll lill-imputat juza l-kelma giddieb meta bdew jghajjru lil xulxin. Anki l-istess Fra Martin Borg semma li l-imputat uza l-kliem giddieb fil-konfront tal-*parte civile*. Illi ghalhekk mill-provi jirrizulta li l-imputat insulenta lil Anthony Cassar meta ghajjru li huwa giddieb. Illi ghalhekk il-Qorti qieghda ssibu hati ta' din il-kontravvenzjoni.

Decide:

Ghaldaqstant wara li din il-Qorti rat l-artikoli 338 (dd), 339(1)(e) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, qieghda tillibera lill-imputat **Lawrence Caruana** mil-ewwel (1) imputazzjoni filwaqt li ssibu hati tat-tieni (2) imputazzjoni u tikkundannah amenda ta' tmienja u hamsin ewro u tlieta u ghoxrin centezmu (Eur 58.23).

Inoltre l-Qorti wara li rat l-Artikolu 383 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, torbot lill-imputat b'garanzija personali taht penali ta' elf Ewro (€1000) ghal zmien sena fil-konfront ta' Anthony Cassar.

**Dr. Caroline Farrugia Frendo LL.D.
Magistrat**

**Nadia Ciappara
Deputat Registratur**